

UCHWAŁA NR IV/25/2019
Rady Gminy w Chojnicach

z dnia 28 lutego 2019 r.

w sprawie przyjęcia Programu wspierania rodziny w gminie Chojnice na lata 2019 - 2021

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt. 15 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.), w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zm.),

Rada Gminy
uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się do realizacji „Program wspierania rodziny w gminie Chojnice na lata 2019 – 2021”, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Ryszard Kontek

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr IV/25/2019
Rady Gminy Chojnice
z dnia 28 lutego 2019 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE CHOJNICE NA LATA 2019 – 2021

SPIS TREŚCI

- I. Wprowadzenie**
- II. Podstawa prawna działań ujętych w Programie**
- III. Zgodność Programu z dokumentami strategicznymi**
- IV. Adresaci Programu**
- V. Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Chojnice**
- VI. Realizator Programu i podmioty współpracujące**
- VII. Cele i zadania Programu**
- VIII. Źródła finansowania Programu**
- IX. Monitoring i ewaluacja Programu**

Chojnice 2019 r.

Wprowadzenie

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną. Z tą tezą zgodne są opinie naukowców wielu dziedzin, m.in.: psychologii, pedagogiki, socjologii. Badania wykazały, że rodzina odgrywa kluczową rolę w życiu jednostek, zauważono jednocześnie tę szczególną rolę, jaką odgrywa środowisko rodzinne w kreowaniu warunków życia społecznego, istotny związek między funkcjonowaniem rodzin i poszczególnych jej członków, a kondycją społeczeństwa. Nie bez powodu zatem jest głównym podmiotem wszelkiej polityki społecznej, pomocy i pracy socjalnej¹.

Jako naturalne środowisko wzrastania i rozwoju młodego człowieka, rodzina kształtuje go poprzez świadome oddziaływania wychowawcze i nieświadome wpływy wynikające z łączących jej członków relacji uczuciowych, kształtuje osobowość, wpaja normy i wzory zachowań, ideały oraz obyczaje kulturowe społeczeństwa, w którym żyje, w konsekwencji przygotowuje do samodzielnego życia.

Rolą i obowiązkiem rodzica jest zaspokajanie zarówno potrzeb biologicznych, materialnych, jak i psychologicznych dzieci. Zabezpieczenie nie tylko pożywienia, zdrowia, warunków mieszkaniowych, dostępu do edukacji czy wypoczynku, ale również otaczanie miłością, zapewnienie bezpieczeństwa emocjonalnego, poczucia przynależności, uznania itp. Są to warunki, których dla prawidłowego rozwoju potrzebuje każde dziecko. To od kondycji rodziny, jej statusu społecznego i ekonomicznego, jak również świadomości i umiejętności rodziców, zależy poziom zaspokojenia tych potrzeb oraz czy proces wychowania i socjalizacji przebiegać będzie prawidłowo, a jego efekty będą akceptowalne społecznie.

Ciągle aktualne są spostrzeżenia Stanisława Kawuli dotyczące społeczeństwa polskiego końca XX i początku XXI wieku, które na skutek zaawansowanego procesu transformacji ekonomiczno – społecznej i ustrojowej niemal we wszystkich dziedzinach życia jest społeczeństwem ryzyka. Rodzina jako jego część również stała się rodziną ryzyka. Wśród zagrożeń generujących to zjawisko autor wymienia m. in.: ubożenie społeczeństwa, bezrobocie, bezdomność, biedę, rozłąkę rodziców na skutek zagranicznych wyjazdów zarobkowych i liberalizację poglądów w dziedzinie etycznej (np. wzrost liczby rodzin niepełnych i rozwodów). Działalność i polityka socjalna państwa, zdaniem Kawuli, jest i nadal powinna być nastawiona na rozwiązywanie trudnych kwestii życia rodzinnego, aby nie dopuścić do marginalizacji i wykluczenia rodzin, które nie potrafią odnaleźć się w zmieniającej się rzeczywistości. Stwierdzenie to zgodne jest z art. 71 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który stanowi, że: „Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych”².

Jednym z przejawów dbałości państwa o dobro rodzin, a zwłaszcza wychowujących się w nich dzieci, jest Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie 1 stycznia 2012 r.

W związku z nałożonym ww. ustawą obowiązkiem, gmina tworzy niniejszy PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE CHOJNICE NA LATA 2019 - 2021, zwany dalej Programem, którego założeniem jest zintegrowanie działań osób i instytucji pracujących z dziećmi i rodzicami w celu dostarczenia rodzinie takiej pomocy, która polegałaby na uruchomieniu optymalnych form wsparcia w sferze materialno – bytowej oraz społeczno – wychowawczej, doprowadzając do jej samodzielności ekonomicznej oraz niezależności w zakresie funkcjonowania psychospołecznego³. Program jest kontynuacją programów wspierania rodziny na lata 2012 - 2015 i 2016 – 2018.

¹ Stanisław Kawula, Rodzinne konteksty polskiej polityki społecznej w: Praca socjalna i polityka społeczna – obszary wykluczenia społecznego pod redakcją Krystyny Marzec- Holki, Anny Rutkowskiej, Magdaleny Joachimowskiej, Bydgoszcz 2008.

² Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 ze zm.).

³ Beata Maj, Współczesna rodzina jako podmiot pracy socjalnej w: Współczesne wyzwania pracy socjalnej pod redakcją Jolanty Kędzior i Andrzeja Ładyżyńskiego, Toruń 2009.

Podstawa prawna działań ujętych w Programie

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zm.);
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390);
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2137);
6. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860 ze zm.)

Zgodność Programu z dokumentami strategicznymi

Program jest zgodny Powiatowym Programem Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Chojnickiego na lata 2018 – 2020.

Adresaci Programu

Adresatami Programu są – zamieszkujące na terenie gminy Chojnice – rodziny z dziećmi przeżywające trudności w sferze opiekuńczej – wychowawczej, w tym rodziny dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Chojnice

Program został opracowany w oparciu o analizę dokumentacji zgromadzonej w Dziale pomocy społecznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnicach głównie na przestrzeni lat 2017 – 2018.

Pomocą społeczną, w stosunku do ogółu ludności zamieszkałej na terenie gminy Chojnice, było objętych w 2018 r. 7,55% osób (w 2017 r. 19,17% osób). Tak duża różnica w liczbie osób korzystających ze wsparcia między latami 2018 r. a 2017, wynika z objęcia pomocą społeczną w 2017 r. osób/ rodzin poszkodowanych w wyniku nawałnicy, która dotknęła gminę Chojnice w sierpniu tego roku. Wsparcie udzielone w związku z powyższą sytuacją miało w zdecydowanej większości charakter incydentalny, tzn. rodzinom udzielono pomocy tylko ze względu na tę przyczynę niemniej jednak danych tych nie sposób pominąć w analizach statystycznych choć mogą zaburzać obraz rodzin i problemów z jakimi się one borykały na przestrzeni wielu lat. W niektórych przypadkach zatem, dla uwidocznienia pewnych procesów, odniesiono się również do lat wcześniejszych niż 2017.

Najczęściej przyczyną trudnej sytuacji życiowej bywa występowanie kilku, ściśle ze sobą powiązanych negatywnych przesłanek, ponieważ zazwyczaj bezrobocie generuje ubóstwo, a ono z kolei często prowadzi do chorób, bezradności, uzależnień, czy też bezdomności.

Wśród powodów udzielania wsparcia mieszkańcom gminy Chojnice, co przedstawia tabela nr 1, w 2018 r. najczęściej występowało ubóstwo – 48,37% (w 2017 r. na pierwszym miejscu wystąpiło zdarzenie o charakterze klęski żywiołowej), następnie niepełnosprawność – 40,20% (w 2017 r. – 18,37%), w dalszej kolejności: bezrobocie – 35,31% (w 2017 r. – 19,39%), potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności – 21,02% (w 2017 r. - 10,25%), długotrwała choroba – 18,78% (w 2017 r. - 7,54%), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych 12,65% (w 2017 r. – 5,67%).

Tabela nr 1. Powody udzielania pomocy

	2018		2017	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ogólna liczba korzystających z pomocy	490	1408	1181	3535
w tym z powodu:				
ubóstwo	237	656	298	891
bezdomność	7	8	6	6
potrzeba ochrony macierzyństwa	103	548	121	632
w tym: wielodzietność	79	452	89	509
bezrobocie	173	580	229	775
niepełnosprawność	197	417	217	513
długotrwała lub ciężka choroba	92	248	89	239
bezradność w sprawach opiekuńczo –wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	62	204	67	257
w tym: rodziny niepełne	40	133	42	143
rodziny wielodzietne	7	46	13	86
przemoc w rodzinie	2	7	4	18
alkoholizm	43	95	38	90
narkomania	1	3	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	5	1	1
zdarzenie losowe	7	19	2	6
kłeska żywiolowa lub ekologiczna	12	35	616	1215

Źródło: dane własne

Rodzina zgodnie z definicją zawartą w ustawie o pomocy społecznej to „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”⁴.

Na potrzeby sprawozdawczości pojęciem „rodzina” objęte są również jednoosobowe gospodarstwa domowe.

W 2018 r. ze wsparcia z systemu pomocy społecznej korzystało 490 rodzin, w których funkcjonowało 1408 osób (w 2017 r. odpowiednio 1181 rodzin, 3535 osoby). Wśród tych rodzin w 2018 r. blisko połowę a w ostatnich latach (z wyłączeniem 2017 r. - 23,53%) ponad połowę stanowiły rodziny z dziećmi (w 2016 r. - 50,87%, w 2015 r. - 51,3%, w 2014 r. - 51,9%, w 2013 r. - 54,8%). Z kolei wśród rodzin z dziećmi, analizując ostatnich kilka lat, na podobnym poziomie kształtuje się odsetek rodzin wielodzietnych (tj. o liczbie dzieci troje i więcej): w 2018 r. - 42%, w 2017 r. - 31%, a w latach poprzednich: w 2016 r. - 36,43%, w 2015 r. - 37,78% w 2014 r. - 43%, w 2013r. - 41%. Jednocześnie rzeczywista liczba rodzin wielodzietnych korzystających z pomocy społecznej w 2018 r. i 2017 r. utrzymuje się praktycznie na tym samym poziomie- odpowiednio 85 i 87. Rodziny niepełne natomiast, podobnie jak w latach ubiegłych, nadal stanowią około 20% ogółu rodzin z dziećmi, i tak: w 2018 r. - 22,8%, w 2017 r. - 19,8%, w 2016 r. - 19,24%, w 2015 r. 19,05%, w 2014 r. - 22,5%, w 2013 r. - 20,7%. Rzeczywista liczba rodzin niepełnych w 2018 r., w porównaniu do 2017 r., zmniejszyła się w 2018 r. o 9 rodzin.

⁴ Art. 6 pkt 14 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Szczegółowe dane przedstawia tabela nr 2.

Tabela nr 2. Rodziny korzystające z pomocy GOPS

Rodziny	2018		2017	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ogółem	490	1408	1181	3535
w tym:				
rodziny z dziećmi	202	946	278	1272
w tym:				
wielodzietne	85	484	87	508
niepełne	46	177	55	210

Źródło: dane własne

Rodziny wielodzietne i niepełne, w większym stopniu, niż inne, zagrożone są, określoną w ustawie o pomocy społecznej, „bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego” – zwaną dalej bezradnością, stanowiącą zarazem, obok innych dysfunkcji (m.in. ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, alkoholizmu czy przemocy w rodzinie), przesłankę udzielenia wsparcia z systemu pomocy społecznej.

Poważne zagrożenie dla każdej rodziny stanowi kumulacja wielu negatywnych przesłanek prowadząca do takiej jej niewydolności, która wymaga interwencji pracownika socjalnego czy innego specjalisty. Stąd mówi się o specyficznej grupie odbiorców pomocy społecznej, jaką są rodziny wieloprotymowe, które na skutek różnych okoliczności nie są w stanie samodzielnie, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, przezwyciężyć trudnych sytuacji życiowych.

Skalę problemu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w rodzinach z dziećmi zamieszkałych na terenie gminy Chojnice przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3. Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

Kategorie rodzin	2018 rok			2017 rok		
	ogółem	Rodziny z dziećmi		ogółem	Rodziny z dziećmi	
		z problemem bezradności			z problemem bezradności	
		Liczba	%		Liczba	%
z dziećmi	202	62	30,7	278	67	24,1
w tym:						
wielodzietne	85	7	8,2	87	13	14,9
niepełne	46	40	87,0	55	42	76,4

Źródło: dane własne

Analiza danych zawartych w tabeli nr 3 wykazuje, że w 2018 roku – w porównaniu z 2017 r.- występowanie problemu bezradności w rodzinach z dziećmi nasiliło się - z 24,1% wzrosło do 30,7%, w tym najwięcej w rodzinach niepełnych. Z kolei w rodzinach wielodzietnych odsetek rodzin bezradnych uległ istotnemu obniżeniu.

Niemniej, liczba rodzin z problemem bezradności jest nadal duża. Należy pamiętać, że bezradność to nieumiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych i spowodowana bywa różnymi, pojawiającymi się nagle, czynnikami dezorganizującymi funkcjonowanie rodziny (np.: utratą pracy, chorobą jednego z rodziców, niewystarczającą ilością środków finansowych). Może być jedynie „stanem przejściowym”, ale kiedy trwa zbyt długo, doprowadzić może do konieczności zapewnienia dziecku – na podstawie

orzeczenia sądu – opieki i wychowania w ramach tzw. pieczy zastępczej (rodzinnej lub instytucjonalnej), której ustawowym organizatorem są powiatowe jednostki samorządowe.

W latach 2017-2018 w pieczy zastępczej przebywało odpowiednio 19-ro i 22-je dzieci pochodzących odpowiednio z 14 i 15 rodzin zamieszkujących na terenie gminy Chojnice. Jest to niestety wzrost liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W zdecydowanej większości dzieciom z ww. grup zapewniono rodzinną pieczę zastępczą, tj. w 2017 r. 17-gu dzieciom i 19-gu w 2018 r., natomiast 2-gu dzieciom w 2017 r. i 3-gu dzieciom w 2018 r. zapewniono pieczę zastępczą w instytucjach.

Szczegółowe dane zawiera tabela nr 4.

Tabela nr 4. Liczba dzieci z terenu gminy Chojnice umieszczonych w pieczy zastępczej

Rok	2018	2017
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej – ogółem	22	19
w tym:		
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w danym roku	3	0
- liczba dzieci, które opuściły pieczę zastępczą w danym roku	2	4
- liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej	19	17
- liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	3	2
- liczba dzieci w pieczy, za które ponoszona była odpłatność	10	9
Łączny koszt poniesiony przez gminę z tyt. odpłatności za pobyt dzieci w pieczy	52 822,37 zł	46 240,36 zł
Liczba rodzin, z których pochodzą dzieci przebywające w pieczy zastępczej	15	14

Zródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach i dane własne

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że w roku 2017 i 2018 liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej utrzymywała się na zbliżonym poziomie z tendencją malejącą w porównaniu do danych zawartych w poprzednim programie. W 2018 r. 2-je dzieci opuściło pieczę zastępczą (w 2017 – 4-je).

Pomimo że liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej spada, zdecydowanie wzrastają ponoszone przez gminę koszty utrzymania dzieci w pieczy, ponieważ zwiększa się:

- liczba dzieci, za które gmina ponosi odpłatność, a obowiązek udziału gminy w kosztach pobytu dziecka w pieczy został wprowadzony ww. ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy po raz pierwszy począwszy od 2012 r., i tak: w 2013 r. gmina ponosiła odpłatność za 4-ro dzieci, natomiast już w 2017 i 2018 odpowiednio za 9-ro i 10-ro dzieci;
- udział procentowy gminy w kosztach pobytu dziecka w pieczy zastępczej – gmina ponosi wydatki w wysokości 10% ww. kosztów w pierwszym roku pobytu dziecka, 30% w drugim roku, natomiast w trzecim i kolejnych latach finansuje 50% wydatków, np.: w 2013 r. gmina ponosiła wydatki

na poziomie 30% kosztów utrzymania dziecka w pieczy za jedno dziecko, natomiast już w 2018 r. na poziomie 50% za 7-ro dzieci.

Realizator Programu i podmioty współpracujące

Realizatorem niniejszego programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnicach, który współpracuje, między innymi, z poniżej wymienionymi podmiotami:

1. Urząd Gminy w Chojnicach;
2. Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemom Alkoholowych;
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Chojnice;
4. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Chojnice;
5. Samorządowy Ośrodek Edukacji w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy w Rodzinie Gminy Chojnice;
6. Punkt Konsultacyjny Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Chojnice;
7. Gminny Zespół Oświaty:
 - a) 3 przedszkola,
 - b) 2 punkty przedszkolne,
 - c) 1 zespół wychowania przedszkolnego,
 - d) 10 szkół podstawowych, w tym 6 oddziałów gimnazjalnych,
 - e) Internat przy Szkole Podstawowej w Swornegaciach;
8. Gminny Ośrodek Kultury w Chojnicach:
 - a) 3 Wiejskie Domy Kultury,
 - b) 14 świetlic wiejskich,
 - c) Gminna Biblioteka Publiczna w Charzykowach;
9. Samodzielna Publiczna Przychodnia Wiejska Gminy Chojnice:
 - a) Ośrodek Centralny w Chojnicach,
 - b) 3 wiejskie ośrodki zdrowia,
 - c) 3 punkty lekarskie;
10. Powiatowa Bursa dla Młodzieży Szkolnej w Chojnicach;
11. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach;
12. Punkt Interwencji Kryzysowej,
13. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Chojnicach;
14. Komenda Powiatowa Policji w Chojnicach;
15. Sąd Rejonowy w Chojnicach (Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej);
16. Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Chojnicach;
17. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddz. w Chojnicach.

Cele i zadania Programu

Wspieranie rodziny, zgodnie z art. 8 ust. 3 ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, prowadzone jest za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Celem głównym Programu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Do jego osiągnięcia powinna doprowadzić realizacja celów szczegółowych, którym przyporządkowano konkretne zadania.

Cele szczegółowe sformułowano następująco:

1. Wsparcie biologicznych rodziców w sprawowaniu opieki nad dziećmi oraz kobiet w ciąży powikłanej i w sytuacji niepowodzeń położniczych,
2. Wsparcie dzieci przebywających w pieczy zastępczej, w tym umożliwienie powrotu do rodziny biologicznej.

Cel główny, cele szczegółowe oraz zadania planowane do realizacji opisano w **Załączniku nr 1** do niniejszego Programu.

Źródła finansowania Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 finansowany będzie ze środków budżetu gminy Chojnice, dotacji z budżetu państwa, środków pozyskiwanych na realizację programów rządowych.

Monitoring i ewaluacja Programu

Monitoring dotyczyć będzie realizacji zadań określonych w niniejszym Programie i będzie zadaniem jego realizatora.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy Chojnice składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

CEL GŁÓWNY: WSPARCIE RODZIN PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH

Cele szczegółowe	Zadania	Realizator i podmioty współpracujące	Wskaźniki realizacji zadania
1. Wsparcie biologicznych rodziców w sprawowaniu opieki nad dziećmi oraz kobiet w ciąży powikłanej i w sytuacji niepowodzeń położniczych	1. Zapewnienie rodzinie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, w szczególności, prawnego, psychologicznego, rodzinnego	GOPS – pracownicy socjalni, asystenci rodziny, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym, Szkoły, Urząd Gminy, Punkt Interwencji Kryzysowej	Liczba osób objętych wsparciem specjalistycznym
	2. Motywowanie rodziców do udziału w warsztatach kształtujących umiejętności wychowawcze / społeczne	GOPS – pracownicy socjalni, asystenci rodziny, Samorządowy Ośrodek Edukacji w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy w Rodzinie Gminy Chojnice, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej	Liczba rodziców uczestniczących w warsztatach; Liczba zawartych kontraktów socjalnych
	3. Motywowanie rodziców do korzystania przez dzieci z zajęć grupowych rozwijających umiejętności społeczne	GOPS – pracownicy socjalni, asystenci rodziny, Samorządowy Ośrodek Edukacji w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy w Rodzinie Gminy Chojnice, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach grupowych; Liczba zawartych kontraktów socjalnych
	4. Motywowanie rodziców do korzystania przez dzieci z oferty domów kultury i świetlic wiejskich	GOPS – pracownicy socjalni, asystenci rodziny	Stosunek liczby dzieci korzystających z oferty domów kultury i świetlic wiejskich do ogólnej liczby dzieci <i>(dotyczy dzieci pozostających w bazie danych GOPS- Dział pomocy społecznej)</i>
	5. Zapewnienie rodzinie usług asystenta rodziny	GOPS	Liczba rodzin objętych usługami asystenta rodziny
	6. Zapewnienie rodzinie wsparcia w formie usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi	GOPS	Liczba rodzin korzystających z usług dla rodzin z dziećmi
	7. Zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	GOPS	Liczba osób, w tym dzieci, objętych usługami
	8. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	GOPS - pracownicy socjalni, asystenci rodziny, Zespół Interdyscyplinarny	Liczba rodzin, w których zamknięto procedurę „Niebieskie Karty”

	9. Podejmowanie działań zmierzających do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu, w tym uzyskanie postanowienia Sądu o zobowiązaniu do leczenia uzależnienia	GOPS - pracownicy socjalni, asystenci rodziny, Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Chojnice	Liczba rodzin z problemem uzależnienia zmotywowanych przez pracownika socjalnego do zgłoszenia problemu uzależnienia w GKRPA
	10. Pomoc rodzicom w uzyskaniu wsparcia finansowego / rzeczowego na cele edukacyjne w formie stypendiów szkolnych	GOPS - Dział pomocy społecznej, Sekcja administracyjna i ds. oświatowych	Liczba uczniów korzystających ze stypendiów szkolnych
	11. Organizowanie cyklicznych spotkań z pracownikami socjalnymi, na których omawiane będą problemy związane z diagnozowaniem sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	GOPS – Dział pomocy społecznej	Liczba spotkań
	12. Diagnozowanie sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych z uwzględnieniem możliwości pozyskania pomocy rodziny wspierającej	GOPS – Dział pomocy społecznej	Liczba sporządzonych diagnoz
	13. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	GOPS – pracownicy socjalni, asystenci rodziny.	Liczba rodzin objętych monitoringiem.
	14. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla asystentów rodziny	GOPS	Liczba szkoleń, w których uczestniczył asystent rodziny
	15. Motywowanie członków rodzin wielodzietnych do ubiegania się o przyznanie Karty Dużej Rodziny	GOPS	Ilość wniosków złożonych przez osoby, które były motywowane przez pracowników GOPS
	16. Koordynowanie poradnictwa w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka; • wsparcia psychologicznego; • pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych; • dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej 	GOPS – asystenci rodziny	Liczba rodzin objętych wsparciem

2. Wsparcie dzieci przebywających w pieczy zastępczej, w tym umożliwienie powrotu do rodziny biologicznej	1. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	GOPS	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Wysokość nakładów finansowych ponoszonych przez gminę w związku z pobytem dzieci w pieczy zastępczej
	2. Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej zawierającego, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> – utrzymywanie przez rodziców osobistych kontaktów z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów, – udzielanie wsparcia finansowego rodzinom na dojazd do miejsca pobytu dziecka przebywającego w pieczy zastępczej oraz w związku z kosztami ponoszonymi w okresie urlopowania dzieci, – usługi asystenta rodziny, – podjęcie / utrzymanie pracy zarobkowej przez rodzica / ów, – udział w warsztatach kształtujących umiejętności wychowawcze / społeczne 	GOPS – asystenci rodziny, pracownicy socjalni, PCPR - koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	Stosunek liczby opracowanych planów do liczby rodzin, których dzieci są umieszczone w pieczy zastępczej; Liczba zawartych kontraktów socjalnych; Liczba rodzin utrzymujących osobiste kontakty z dziećmi umieszczonymi w pieczy; Liczba zasiłków celowych na pokrycie kosztów dojazdu do miejsca pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej; Liczba pobytych dziecka przebywającego w pieczy zastępczej w rodzinie biologicznej Liczba osób, które podjęły / kontynuują pracę zarobkową; Liczba rodziców uczęszczających na warsztaty

Uzasadnienie

Tworzenie 3 – letnich programów wspierania rodziny jest zadaniem własnym gminy wynikającym z art. 176 pkt 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zm.), która weszła w życie 1 stycznia 2012 r. Ww. ustawa nakłada na samorządy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych poprzez podejmowanie różnorodnych działań zarówno o charakterze profilaktycznym, jak i naprawczym. Biorąc pod uwagę potrzeby wynikające z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, rada gminy, zgodnie z art. 179 ust. 2 ww. ustawy, uchwała gminny program wspierania rodziny.